

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z GEOGRAFII
W KLASACH V-VIII
SPOŁECZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 W BIAŁYMSTOKU
ROK SZKOLNY 2023/2024**

I. Podstawa prawna do opracowania PSO:

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.) - art. 44b.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej dla szkoły podstawowej
- Statut Społecznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Białymstoku
- Podstawa programowa dla szkoły podstawowej

II. Cele oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

III. Zasady oceniania:

- a) Oceny bieżące wyrażane są cyfrowo w skali 1-6.
- b) W ciągu półroczna uczeń powinien uzyskać przynajmniej cztery oceny bieżące (w tym co najmniej dwie z pracy pisemnej).
- c) Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie tygodnia od ich przeprowadzenia.
- d) Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed lekcją, bez żadnych konsekwencji dwa razy w ciągu semestru, nieprzygotowania do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów i lekcji powtórzeniowych).
- e) Klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen bieżących.
- f) Na koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.
- g) Uzyskane stopnie w poszczególnych formach aktywności ucznia stanowią podstawę stopnia semestralnego.
- h) Ocena semestralna i końcoworoczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, jest ustalana na podstawie ocen cząstkowych z uwzględnieniem ich wagi.
- i) Uczeń, który posiada stosowne zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, ma do wyboru formę sprawdzania wiadomości (pisemną lub ustną).

IV. Formy bieżącego sprawdzania postępów ucznia

1. Prace pisemne w klasie

A. sprawdziany pisemne (trwające 30 min lub dłużej)

- jeden dział lub połowa działu obszernego (minimum dwa w półroczu)
- zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem
- adnotacja w dzienniku lekcyjnym
- poprzedzone lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających

B. kartkówki (trwające do 20 min)

- zagadnienia z trzech ostatnich tematów lekcji (minimum jedna w półroczu)

2. Prace domowe pisemne

- materiał nauczania z bieżącej lekcji lub przygotowanie materiału dotyczącego nowego tematu
- ocenie może podlegać wybiórczo kilka prac w innej formie
- prace badawcze, np. prowadzenie doświadczeń, wykonywanie modeli
- prace dodatkowe, np. wykonywanie plakatów, plansz, pomocy dydaktycznych

3. Odpowiedzi ustne

- dana partia materiału
- bez zapowiedzi

4. Praca na lekcji (indywidualna lub zespołowa)

- bieżący materiał nauczania
- ocenie podlegają: aktywność, zaangażowanie, umiejętność pracy samodzielnej oraz praca w grupie

V. Kryteria i wymagania na poszczególne stopnie

Ocena celująca:

- uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobrą,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie.
- uczestniczy w konkursach przedmiotowych.

Ocena bardzo dobra

- uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej.
- przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne i systematyczne,
- sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami,
- podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie, – jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, o
- bok prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk,
- potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu,
- chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe,
- wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy, – bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym, – bierze aktywny udział w konkursach o treściach geograficznych.

Ocena dobra

- uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym, uwzględniającym wymagania rozszerzające.
- pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo,

- posiada dobrą orientację na mapie świata,
- czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne,
- dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych,
- zasadniczo samodzielnie odpowiada, choć uwidaczniają się niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia,
- wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności,
- wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii,
- dostrzega zależności przyczynowo-skutkowe,
- łączy zagadnienia w logiczne ciągi,
- opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie,
- potrafi wartościować działalność człowieka środowisku,
- aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

Ocena dostateczna:

- uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową.
- posiada podstawową orientację na mapie i w przestrzeni geograficznej,
- poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach,
- odpowiedź ustna odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania,
- rozwiązuje samodzielnie i w grupie poprawnie nieskomplikowane polecenia,
- potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach,
- wartościuje elementy działalności człowieka środowisku,
- poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy,
- wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane w geografii,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

Ocena dopuszczająca:

- uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności. – opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy i Polski,
- posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną,
- samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy,
- umie wykorzystać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej dla szkoły podstawowej – potrzebnych do kontynuowania nauki,
- wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki,
- nie posiada podstawowej orientacji na mapie,
- nie wykonuje zadań domowych,
- nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika,
- nie pracuje na lekcji,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela,

- nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań.

Opracowała
Urszula Arendt-Niczyporowicz

Białystok, dn. 31.08.2023 r.